

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

Development of Learning Achievement in Thai Subject on Nirasnarin lesson using the Group Investigation process combined with the Concept Map for Secondary 4 Students.

สุภัทสร กระเบื้องเก่า^{1*}, พรจรัส สิรินาวากุล² และ มัลลิกา มาภา³

Supasson Karbueangkao^{1*}, Pornjarat Sirinawakul² and Mallika Mapa³

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี¹

อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี^{2,3}

Student of Bachelor of Education Program in Thai, Udon Thani Rajabhat University¹

Lecturer Bachelor of Education Program in Thai, Udon Thani Rajabhat University^{2,3}

*Corresponding author. Email address: supatsronkarbueangkao@gmail.com

Received: February 21, 2025 Revised: April 7, 2025 Accepted: April 30, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 39 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.69/86.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.79 หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.21 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบร่วมมือ แผนผังมโนทัศน์ วรณคดีไทย

Abstract

This research aimed to 1) develop a Thai language lesson plan on *Nirasnarin* using the Group Investigation (G.I.) combined with the concept map for Secondary 4 students at Thung Fon Wittayakhan School to meet the 80/80 efficiency criterion, 2) compare the learning achievement before and after using the Group Investigation (G.I.) approach combined with concept map for Secondary 4 students at Thung Fon Wittayakhan School, and 3) study the satisfaction of thirty-nine Secondary 4 students at Thung Fon Wittayakhan School. The population was selected through the cluster sampling. The research instruments included lesson plans, pre-test and post-test assessments, and satisfaction questionnaire. The statistical methods used for analysis included mean, percentage, standard deviation, and dependent t-test samples.

The research findings revealed that: 1) the lesson plan on *Nirasnarin* using the Group Investigation (G.I.) approach combined with concept map met the efficiency criterion at 83.69/86.00 which was higher than the criteria set 2) the students' learning achievement in Thai language on *Nirasnarin* improved

significantly, with the pre-test mean score at 7.79 and the post-test mean score at 17.21, indicating a statistically significant improvement at the .05 level; and 3) the students' satisfaction with the learning process was at a high level and counted 4.09 as its average.

Keywords: Group Investigation (G.I), Concept Map, Thai Literature

บทนำ

การเรียนรู้วรรณคดีไทยเป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งและเห็นคุณค่าของความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม สังคม ความเชื่อ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และอารมณ์ความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ผ่านภาษาเชิงวรรณศิลป์ (ภัทรวรรณ ฝาเจริญ และทรงภพ ขุนมธุรส, 2564) ซึ่งเป็นความงามทางภาษาที่นักเรียนจะต้องพิจารณาว่าวรรณคดีดังกล่าวให้คุณค่าใด โดยแต่ละเรื่องล้วนมีความยากง่ายแตกต่างกัน จึงมีการกำหนดวรรณคดีแต่ละเรื่องให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน เพื่อความเข้าใจและสามารถเรียนวรรณคดีได้ดียิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ (2551) จึงกำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นวิชาบังคับ นักเรียนทุกระดับชั้นต้องเรียน โดยมีครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้น ซึ่งในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ว่าเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิต แม้จะมีการกำหนดวรรณคดีไทยให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนเพียงใด การสอนวรรณคดีไทยก็ยังประสบปัญหาอยู่หลายด้าน ดังที่ อรุโณทัย อินทนิล และกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2565) กล่าวว่า การสอนวรรณคดีมักประสบปัญหาทั้งจากหลักสูตรและแบบเรียน ธรรมชาติของวิชา สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ทำให้นักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว ไม่สนุกสนาน ประกอบกับครูผู้สอนมีวิธีการสอนไม่หลากหลาย จึงส่งผลให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนวรรณคดีมากขึ้น

จากปัญหาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า การเรียนวิชาวรรณคดีไทย ควรมีวิธีที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียน เพราะการเรียนรู้วรรณคดีไทยเป็นเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจและภาษาในวรรณคดีส่วนใหญ่เป็นการใช้ภาษาเก่า หรือบางคำมีการเปลี่ยนแปลงความหมายไปแล้ว การอ่านออกเสียงของคำจึงต่างไปจากเดิม ทำให้นักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่อง โดยเฉพาะวรรณคดีเรื่อง นิราศนรินทร์ ซึ่งเป็นวรรณคดีนิราศคำโคลงที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต้องเรียนเป็นพื้นฐาน โดยมีลักษณะคำประพันธ์เป็นโคลงสี่สุภาพ และคำที่ใช้ในบทประพันธ์เป็นคำศัพท์ยากที่นักเรียนไม่รู้จัก ส่งผลให้นักเรียนขาดความเข้าใจในเนื้อหา (เจษฎา บุญโมโฮม เนตรนภา วรวงษ์ และชลลดา แดงคำ, 2566) เช่นเดียวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร ในปีการศึกษาที่ผ่านมานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไม่บรรลุผลเท่าใดนัก เนื่องจากนักเรียนเห็นว่าวรรณคดีมีคำศัพท์และเนื้อหาที่ยากต่อการเข้าใจ จึงทำให้ขาดความสนใจเมื่อได้เรียนวรรณคดี ทั้งนี้ยังเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2566 ที่พบว่าผลการทดสอบดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ย 42.00 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศคือ 51.30 เมื่อพิจารณาตามสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพบว่า ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะด้านวรรณคดีและวรรณกรรม นักเรียนควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น

ผู้วิจัยจึงต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังโน้ตทัศน์ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนวรรณคดีให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น เพราะการเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมทางการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้และความสามารถต่างกัน ซึ่งแต่ละคนภายในกลุ่มจะมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่มอย่างแท้จริง เพราะสมาชิกในกลุ่มจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและกัน คนที่เก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือ ความสำเร็จของกลุ่ม (อัศวี เมฆิยานนท์ และคณะ, 2562; ปวีศา ภาเจริญผล, 2563; ทิศนา แหมมณี, 2567) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่า วิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปความรู้ออกมา เพื่อวัดความรู้และความเข้าใจจากสิ่งที่ได้เรียนนั้นก็คือการสรุปความรู้ออกมาในรูปแบบแผนผังโน้ตทัศน์ ดังที่ พรชมล มูลศาสตร์ (2563) กล่าวว่า แผนผังโน้ตทัศน์เป็นการเขียนสรุปแนวคิดหรือเนื้อหาสำคัญในรูปกล่องข้อความ ซึ่งสามารถบอกรายละเอียดต่าง ๆ ที่อยู่ในเนื้อหาได้เป็นอย่างดี ประกอบกับแผนผังโน้ตทัศน์ยังเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์เดิม เชื่อมโยงแนวความคิดเดิมสู่แนวความคิดใหม่ได้อย่างเป็นระบบ

เมื่อนำการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) มาใช้ร่วมกับแผนผังโน้ตทัศน์ จะช่วยให้การเรียนรู้ทางวรรณคดีไทยมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญของการอ่านและการคิดของสมาชิกภายในกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้การใช้แผนผังโน้ตทัศน์ยังส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างเป็นขั้นตอน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้น และ

สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนวรรณคดี มาจัดลำดับความคิดในแผนผังมโนทัศน์ได้อย่างครอบคลุมและเป็นระบบ ดังนั้น การเรียนรู้แบบร่วมมือและแผนผังมโนทัศน์จึงช่วยส่งเสริมการสื่อสารระหว่างนักเรียนขณะทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและต้องการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการร่วมมือการทำงานเป็นกลุ่ม และมีภาวะผู้นำ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงปรับพฤติกรรมทางการเรียนของนักเรียนจากความเบื่อหน่ายให้มีความกระตือรือร้นและสนใจเรียนวรรณคดีไทย ตลอดจนตระหนักถึงคุณค่าของวรรณคดีไทยมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์

สมมุติฐานของการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ หลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก – มากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2567 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 2 ห้อง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 39 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 69 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2567 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 39 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง นิราศนรินทร์ และผลความพึงพอใจ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิราศนรินทร์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เส้นทางเดินทางในนิราศนรินทร์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรียนรู้เส้นทางจากคลองขุดถึงแม่น้ำกลองในนิราศนรินทร์แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรียนรู้เส้นทางจากแม่น้ำกลองถึงเมืองตะนาวศรีในนิราศนรินทร์ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินค่า และข้อคิดในนิราศนรินทร์

การจัดการเรียนรู้แต่ละแผนสร้างขึ้นจากเนื้อหาและโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในแผนประกอบด้วยสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ และการวัด

การประเมินผลการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ ซึ่งดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา ขั้นที่ 2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนสำหรับการทำงานตามประเด็นของเรื่องที่ได้ออกมา ขั้นที่ 3 นักเรียนแต่ละกลุ่มดำเนินงานตามที่วางแผนกับภายในกลุ่มเพื่อแสวงหาข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นตอนตามแผนผังมโนทัศน์ ขั้นที่ 4 นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้และสังเคราะห์เป็นผลงานกลุ่มตามหัวข้อที่ได้เลือกออกมาในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์ ขั้นที่ 5 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่ได้สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์ และขั้นที่ 6 ครูผู้สอนประเมินผลการค้นคว้าการนำเสนอผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม เมื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ผลการประเมินอยู่ในระดับเหมาะสม และมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.30 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (R) มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 แสดงว่าแบบทดสอบมีความยากและอำนาจจำแนกเหมาะสมตามเกณฑ์การแปลความหมายของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบเท่ากับ 1.00

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ระดับ โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเท่ากับ 1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ก่อนเรียน) เรื่อง นิราศนรินทร์

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนวิทยาคาร จำนวน 5 แผน 5 ชั่วโมง

4.3 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์

4.4 นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ ก่อนเรียนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ แล้วเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบแบบ t-test for Dependent Sample

5.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลความพึงพอใจ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert อ้างถึงใน รณกฤต ผลแมน และ มาลีรัตน์ ขจิตนดิธรรม, 2567) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก

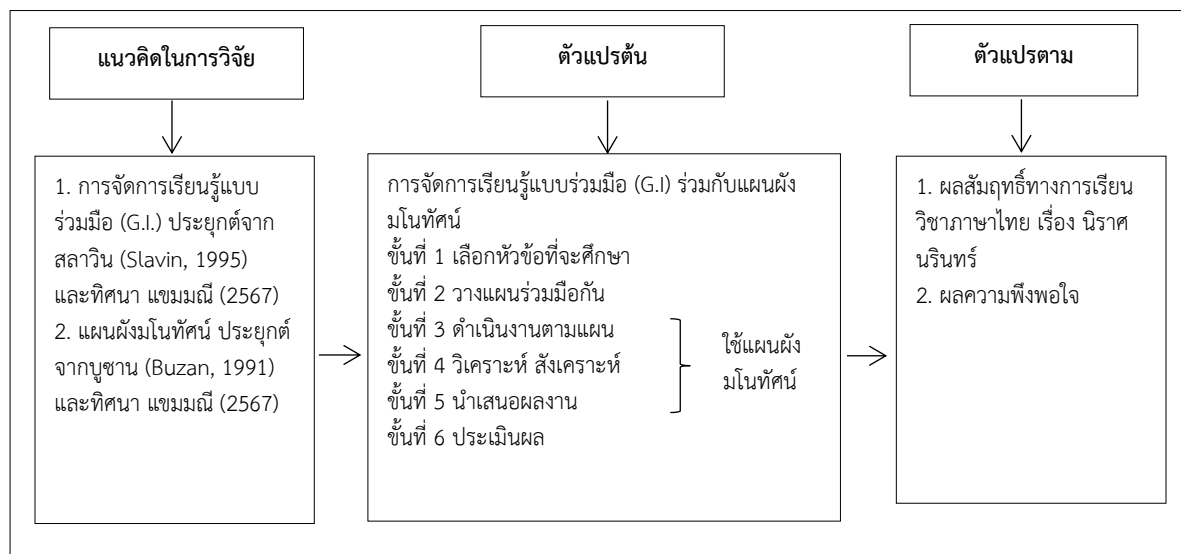
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยไว้ดังนี้

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 83.69/86.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 39 คน

รายการประเมิน	จำนวนนักเรียน (n)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (E_1 / E_2)
คะแนนกระบวนการระหว่างเรียน (E_1)	39	7.79	83.69
คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2)	39	17.21	86.00

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83 และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2) มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 86 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทุ่งฝนวิทยาการ มีค่าเป็น 83.69/86.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.79 คะแนน และ 17.21 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน (n=39)

การทดสอบ	n	K	MIN	MAX	($\bar{X}$)	SD	t	Sig.
ก่อนการทดสอบ	39	20	6	11	7.79	1.20	78.24	.00
หลังการทดสอบ	39	20	16	19	17.21	0.98		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.79 คะแนน และ 17.21 คะแนน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ มีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.09 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 ดังผลการวิเคราะห์ที่ปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 สรุปผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 39 คน

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา				
1.1 ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี	3.82	76.32	1.02	มาก
1.2 ผู้สอนลำดับเนื้อหาในการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.00	80.00	0.92	มาก
1.3 เนื้อหาที่สอนสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้	4.37	87.37	0.70	มากที่สุด
1.4 ผู้สอนมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในระหว่างที่สอน	4.05	81.05	0.79	มาก
1.5 ผู้สอนสรุปบทเรียนเนื้อหาได้ถูกต้องและง่ายต่อการเข้าใจ	4.26	85.26	0.68	มาก
รวมด้านเนื้อหา	4.10	82.00	0.82	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้				
2.1 สร้างความสนใจ ทำให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง	4.32	86.32	0.76	มากที่สุด
2.2 ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.37	87.37	0.78	มากที่สุด
2.3 ส่งเสริมการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น	3.68	73.68	0.98	มาก
2.4 ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน	4.34	86.84	0.74	มากที่สุด
2.5 แผนผังความคิดช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดภาพจำได้ดี	4.11	82.11	0.82	มาก
รวมด้านการจัดการเรียนรู้	4.16	83.26	0.81	มาก
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
3.1 ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการแผนผังมโนทัศน์	4.32	86.32	0.80	มากที่สุด
3.2 ส่งเสริมให้นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องนิราศนรินทร์มากขึ้น	3.89	77.89	0.88	มาก
3.3 นักเรียนเกิดความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม	3.84	76.84	0.90	มาก
3.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยฝึกทักษะกระบวนการในการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ รวบรวมข้อมูล และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.08	81.58	0.96	มาก

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
3.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปประยุกต์ หรือบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ	3.84	76.84	1.11	มาก
รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ	3.99	79.89	0.93	มาก
โดยรวม	4.09	81.72	0.86	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า หลังการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีภาพรวมของระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ความพึงพอใจด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ด้านการจัดการเรียนรู้ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 และด้านประโยชน์ที่ได้รับมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93

จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยนี้ช่วยพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถเข้าใจเนื้อวรรณคดีไทย และลำดับความคิดจากเรื่องที่เรียนได้อย่างครอบคลุม ตลอดจนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวรรณคดีไทยมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 83.69/86.00

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ได้คะแนนการทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 7.79 คิดเป็นร้อยละ 38.97 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 ได้คะแนนการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 17.21 คิดเป็นร้อยละ 86.00 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 83.69/86.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มและเรียนรู้ไปพร้อมกัน ดังที่ เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2554) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ใหม่ การยอมรับซึ่งกันและกัน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.)

ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการทำงานภายในกลุ่ม ซึ่งตรงกับแนวคิดของทิสนา แชมมณี (2567) ที่อธิบายขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) โดยเริ่มต้นตั้งแต่การจัดกลุ่ม การกำหนดหัวข้อ การปรึกษากันในกลุ่ม การแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งทักษะด้านความรู้และด้านการวิเคราะห์

ส่วนการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ จะช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดรวบยอด สามารถอธิบายลำดับหรือองค์ประกอบของเรื่องที่เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของกิตติพงษ์ สมณัส และเตชาเมธ เพียรชนะ (2565) ที่กล่าวว่า การใช้แผนผังมโนทัศน์เป็นการปฏิบัติที่จะช่วยพัฒนาความคิดรวบยอดของนักเรียนให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่าน การฟัง การพูดและการเขียน ตลอดจนสามารถจับประเด็นสำคัญจากเรื่องได้เข้าใจมากขึ้น โดยแสดงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่อยู่ในความคิดของนักเรียนออกมาเป็นส่วน ๆ และเชื่อมโยงอย่างเป็นลำดับขั้นตอนแบบมโนทัศน์ เช่นเดียวกับงานวิจัยของฐิตียา มูลมาตย์ (2563) ที่นำกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบสืบสอบสวน ร่วมกับแผนผังความคิด มาใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แล้วพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.83/89.02 และงานวิจัยของมัลลิกา มาภา และวัฒนา ศรีจันทร์มูล (2568) ที่นำการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับแผนผังมโนทัศน์มาใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วพบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.95/86.00

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้คะแนนทดสอบก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 7.79 คิดเป็นร้อยละ 38.97 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 และได้คะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.21 คิดเป็นร้อยละ 86.00 โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 ทั้งนี้เพราะการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มและเรียนรู้ไปพร้อมกันอย่างเป็นระบบ ประกอบกับมีกิจกรรมที่สร้างความน่าสนใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้นำเสนอประเด็นความคิดของตนเองได้อย่างกว้างขวาง และนำความรู้ที่ได้มาจัดวางในแผนผังมโนทัศน์ได้อย่างสร้างสรรค์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตียา มูลมาตย์ (2563) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบสืบสอบสวนร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลิกา มาภา และวัฒนา ศรีจันทร์มูล (2568) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับแผนผังมโนทัศน์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นกว่าปกติอย่างมีนัยสำคัญ

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศนรินทร์ โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยดีขึ้น และส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความกระตือรือร้น ความมีวินัย ความมุ่งมั่นในการทำงาน และความพึงพอใจ ดังจะเห็นจากงานวิจัยของปวีศา ภวเจริญผล (2563) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งในด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ ส่วนงานวิจัยของปิยนุช แหวนเพชร (2560) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการเรียนวรรณคดีของนักเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้แผนที่ความคิดโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และงานวิจัยของฐิตียา มูลมาตย์ (2563) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบสืบสอบสวน ร่วมกับแผนผังความคิด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งงานวิจัยของณัฐพร ยัมประเสริฐ (2567) ยังพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนมโนทัศน์ร่วมกับบอร์ดเกมอยู่ในระดับมากที่สุด

จึงกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สามารถทำให้ผลการจัดการเรียนรู้เรื่อง นิราศนรินทร์ มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนช่วยให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดีไทยมากขึ้น

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการปรับวิธีการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังโนทัศน์ให้เพียงพอต่อเวลาที่กำหนด โดยครูผู้สอนอาจจะกำหนดหัวข้อหรือกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงให้นักเรียนได้ร่วมกันศึกษา เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและเป็นการแก้ปัญหาคือการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังโนทัศน์ที่ไม่ได้อยู่ภายใต้เวลาที่กำหนดไว้

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังโนทัศน์ช่วยสร้างความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรอธิบายหัวข้อและวิธีการเขียนแผนผังอย่างชัดเจน เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น การทำงานกลุ่มช่วยพัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์ แต่ความแตกต่างของนักเรียนอาจทำให้เกิดปัญหา ซึ่งแก้ไขได้โดยการกำหนดบทบาทในกลุ่มชัดเจน

1.3 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) มี 6 ขั้นตอน ต้องใช้เวลามาก ครูผู้สอนจึงควรควบคุมเวลา การเรียนรู้สามารถบูรณาการได้ทุกวิชาและช่วยส่งเสริมความรู้ แต่ต้องปรับเปลี่ยนหัวข้ออย่างเหมาะสม การใช้ซ้ำช่วยให้นักเรียนเข้าใจกิจกรรมเร็วขึ้น แต่ควรเพิ่มความหลากหลาย เพื่อลดความเบื่อหน่ายและช่วยสร้างความสนใจได้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประยุกต์ใช้ความรู้จากสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เข้ากับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ร่วมกับแผนผังโนทัศน์ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ตามความถนัดของตนเอง อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนพัฒนาด้านการปฏิสัมพันธ์ในรูปแบบของการทำงานเป็นกลุ่ม

2.2 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (G.I.) ไปประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ เช่น KWLH plus, REAP, PANORAMA, SQ4R เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติพงษ์ สมินัส และเตชาเมธ เพียรชนะ. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนผังโนทัศน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(1), 220-230.
- เจนณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2554). การบูรณาการวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการเรียนรู้ร่วมมือ. *กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ viridian E-Journal SU*, 4(1), 435-444.
- เจษฎา บุญมาโฮม, เนตรนภา วรพงษ์ และชลลดา แดงคำ. (2566). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการวิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ในวรรณคดีนิราศนรินทร์คำโคลงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยเกมมิฟิเคชัน. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*, 5(3), 16-29.
- จิตติยา มุลมาตย์. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบสืบสวนสอบสวน ร่วมกับแผนผังความคิดเรื่องพลเมืองดีของประชาธิปไตยและสังคมโลก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐพร อัมประเสริฐ. (2567). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำภาษาบาลีสันสกฤตที่ใช้ในภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนโนทัศน์ร่วมกับบอร์ดเกม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตินา แคมมณี. (2567). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวีรดา ภาเจริญผล. (2563). การใช้กระบวนการ PLC พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ: กลุ่มสืบค้น (G.I) วิชาการสื่อสารและการนำเสนอ (I302202) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา. *วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย*, 2(2), 19-26.
- ปิยนุช แหวนเพชร. (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการใช้แผนที่ความคิด*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พรรษมล มูลศาสตร์. (2563). ผลการใช้ผังมโนทัศน์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรื่องสั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สถานศึกษานานาชาติกรุงเทพ. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภัทรารวรรณ ผาเจริญ และทรงภพ ขุนมธูรส. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารอักษราพิบูล*, 2(1), 47-64.
- มัลลิกา มาภา และวัฒนา ศรีจันทร์มูล. (2568). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง สุภาษิตพระร่วง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับแผนผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย. *วารสารศิลปและวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำมูล*, 14(1), 1-13.
- รณกฤต ผลแมน และมาลีรัตน์ ขจิตเนติธรรม. (2567). จากมาตรฐานค่าลิเคิร์ทสู่การพัฒนามาตรฐานค่าใหม่. *วารสารการวัด ประเมินผล สถิติ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์*, 5(1), 1-15.
- อรุณทัย อินทนิต และกาญจนา วิชญาปกรณ์. (2565). สถานภาพงานวิจัยด้านการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ช่วงปี พ.ศ. 2555-2564. *วารสารครุฑพิบูล*, 9(2), 337-354.
- อัศวี เมฆิยานนท์, สมศิริ สิงห์ลพ, นพมณี เชื้อวัชรินทร์ และมันทนา เมฆิยานนท์. (2562). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น (5Es) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคกลุ่มสืบค้น (GI: Group investigation) เรื่องระบบสุริยะ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารแสงอีสาน*, 16(2), 84-100.
- Buzan, Tony. (1991). *Use both side of your brain*. New York: Penguin Group.
- Slavin, Robert E. (1995). *Cooperative Learning Theory, Research and Practice*. 2nd ed. Massachsetts: A Simom and Schuster.